

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

ĐOÀN MẠNH NINH

THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN
SẢN XUẤT RAU AN TOÀN Ở HUYỆN VĂN YÊN,
TỈNH YÊN BÁI

LUẬN VĂN THẠC SĨ
KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Thái Nguyên, năm 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

ĐOÀN MẠNH NINH

**THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN
SẢN XUẤT RAU AN TOÀN Ở HUYỆN VĂN YÊN,
TỈNH YÊN BÁI**

Ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 8 62 01 15

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
KINH TẾ NÔNG NGHIỆP**

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Thị Yên

Thái Nguyên, năm 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan: Công trình nghiên cứu là đề tài của riêng tôi, các số liệu thu thập, kết quả tính toán trong luận văn này là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ cuộc bảo vệ học vị nào. Quá trình thực hiện luận văn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày ... tháng ... năm 2019

TÁC GIẢ

LỜI CẢM ƠN

Để có thể hoàn thành đề tài luận văn thạc sĩ, bên cạnh sự nỗ lực cố gắng của bản thân, tôi đã được sự quan tâm hướng dẫn nhiệt tình của quý thầy cô giáo, cũng như sự động viên ủng hộ của gia đình và bạn bè trong suốt thời gian học tập nghiên cứu thực hiện luận văn.

Nhân dịp này Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành và sâu sắc tới **TS. Nguyễn Thị Yến**, người đã trực tiếp hướng dẫn, hết lòng giúp đỡ tôi và tạo mọi điều kiện tốt nhất cho tôi trong quá trình triển khai, thực hiện và hoàn thành luận văn.

Trong quá trình thực hiện luận văn còn có những hạn chế nhất định nên luận văn không thể tránh khỏi những thiếu sót. Rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của quý thầy cô giáo, các nhà khoa học, cùng bạn bè đồng nghiệp để luận văn được hoàn thiện hơn.

Xin trân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày ... tháng ... năm 2019

TÁC GIẢ

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC BẢNG.....	vii
TRÍCH YẾU LUẬN VĂN.....	viii
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng nghiên cứu.....	2
4. Phạm vi nghiên cứu.....	2
5. Những đóng góp mới, ý nghĩa khoa học hoặc thực tiễn.....	2
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN SẢN	
XUẤT RAU AN TOÀN.....	3
1.1. Cơ sở lý luận của đề tài.....	3
1.1.1. Sản xuất và phát triển sản xuất.....	3
1.1.2. Rau an toàn.....	4
1.1.3. Phát triển sản xuất rau an toàn.....	9
1.1.4. Nội dung của sản xuất rau an toàn.....	10
1.1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển sản xuất rau an toàn.....	12
1.2. Cơ sở thực tiễn.....	16
1.2.1. Kinh nghiệm sản xuất rau an toàn ở một số nước trên thế giới.....	16
1.2.2. Kinh nghiệm phát triển sản xuất rau an toàn của một số địa phương ở Việt Nam.....	18
1.2.3. Bài học kinh nghiệm đối với phát triển sản xuất rau an toàn ở huyện Văn Yên.....	21
1.3. Tổng quan các công trình nghiên cứu có liên quan đến đề tài.....	22

Chương 2: ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	25
2.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	25
2.1.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội của huyện Văn Yên.....	28
2.1.3. Ảnh hưởng của điều kiện tự nhiên – KTXH đến sản xuất rau an toàn tại huyện Văn Yên.....	30
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	31
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin.....	31
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu.....	33
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu.....	34
2.3.1. Chỉ tiêu kết quả.....	34
2.3.2. Chỉ tiêu hiệu quả.....	34
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	36
3.1. Thực trạng về sản xuất rau tại huyện Văn Yên.....	36
3.1.1. Diện tích, năng suất, sản lượng sản xuất rau tại huyện Văn Yên.....	36
3.1.2. Cơ cấu chủng loại rau và giống rau trên địa bàn huyện Văn Yên.....	38
3.2. Thực trạng sản xuất rau an toàn ở huyện Văn Yên.....	40
3.2.1. Diện tích, năng suất, sản lượng rau và kết cấu hạ tầng cho sản xuất rau an toàn.....	40
3.2.2. Chất lượng rau an toàn.....	42
3.2.3. Tiêu thụ rau an toàn Tại huyện Văn Yên.....	43
3.3. Thực trạng sản xuất rau an toàn tại các điểm điều tra.....	45
3.3.1. Đặc điểm chung của các hộ điều tra.....	45
3.4.2. Tình hình sản xuất của các hộ điều tra.....	50
3.3.3. Về tổ chức sản xuất RAT.....	53
3.3.4. Thị trường tiêu thụ rau của nhóm hộ điều tra.....	61
3.4. Đánh giá hoạt động sản xuất rau an toàn huyện Văn Yên.....	66
3.4.1. Kết quả đạt được.....	66
3.4.2. Tồn tại và nguyên nhân.....	68

3.5. Một số giải pháp phát triển sản xuất rau an toàn ở huyện Văn Yên đến năm 2022	70
3.5.1. Về tổ chức quản lý	70
3.5.2. Về cơ chế chính sách.....	71
3.5.3. Về kiểm tra chất lượng rau an toàn	72
3.5.4. Về giải pháp kỹ thuật	73
3.5.5. Về tổ chức sản xuất	73
3.5.6. Tăng cường xây dựng cơ sở hạ tầng và vốn đầu tư cho sản xuất rau an toàn....	74
3.5.7. Tổ chức sản xuất rau an toàn theo đúng quy trình kỹ thuật.....	75
3.5.8. Mở rộng diện tích, tăng năng suất sản xuất rau an toàn	76
3.5.9. Giải pháp mở rộng thị trường tiêu thụ rau an toàn	77
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	78
1. Kết luận	78
2. Kiến nghị.....	79
2.1. Đối với Nhà nước.....	79
2.2. Đối với huyện Văn Yên	79
TÀI LIỆU THAM KHẢO	81
PHỤ LỤC	86

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ cái viết tắt	Cụm từ đầy đủ
BGD	Ban giám đốc
BNN	Bộ nông nghiệp
BVTV	Bảo vệ thực vật
HTX	Hợp tác xã
KHKT	Khoa học kỹ thuật
NN&PTNT	Nông nghiệp và phát triển nông thôn
PGS.TS	Phó giáo sư tiến sĩ
RAT	Rau an toàn
TP	Thành phố
TS	Tiến sĩ
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC BẢNG

Bảng 1.1: Ngưỡng cho phép dư lượng nitrat trong một số loại rau (Theo qui định của WHO)	5
Bảng 1.2: Hàm lượng kim loại nặng (Theo quy định của WHO).....	5
Bảng 2.1. Giá trị sản xuất giai đoạn 2015-2017.....	28
Bảng 3.1. Diện tích và sản lượng rau của huyện Văn Yên năm 2015 – 2017	37
Bảng 3.2. Diện tích, cơ cấu các nhóm rau năm 2015 - 2017	38
Bảng 3.3: Cơ cấu sản lượng rau an toàn tiêu thụ ở các kênh khác nhau.....	39
Bảng 3.4: Tình hình sản xuất rau an toàn của Văn Yên 2015 – 2017.....	40
Bảng 3.5: Diện tích, năng suất và sản lượng rau an toàn tại các xã.....	41
Bảng 3.6: Bảng so sánh giá cả giữa rau an toàn và rau thường	44
Bảng 3.7: Tình hình nhân khẩu và lao động của các hộ điều tra (Tình bình quân/hộ)	46
Bảng 3.8: Tình hình sử dụng đất đai của các hộ điều tra (Tính bình quân/hộ)	48
Bảng 3.9: Tình hình trang bị TLSX của các hộ điều tra (bình quân/hộ)	49
Bảng 3.10. Chi phí sản xuất cho 2 chủng loại rau trên 1 ha	50
Bảng 3.11. Hiệu quả sản xuất RAT so với RTT trên 1 ha sản xuất rau các loại	52
Bảng 3.12. Nguồn gốc giống trong sản xuất rau an toàn tại các hộ điều tra.....	55
Bảng 3.13. Sử dụng phân chuồng và phân vi sinh của hộ điều tra	56
Bảng 3.14. Kết quả điều tra nông dân về kỹ thuật sử dụng thuốc BVTV trên rau tại huyện Văn Yên năm 2017	57
Bảng 3.15. So sánh hiệu quả kinh tế giữa một số loại rau với lúa (tính trên 1ha)	60
Bảng 3.16: Các hình thức tiêu thụ của các nhóm hộ sản xuất	63

TRÍCH YẾU LUẬN VĂN

1. Luận văn đã thực hiện được các mục tiêu nghiên cứu sau:

- Hệ thống hoá cơ sở lý luận và thực tiễn về phát triển sản xuất, rau an toàn.
- Đánh giá được thực trạng sản xuất rau an toàn của các hộ trên địa bàn huyện Văn Yên.
- Xác định các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển sản xuất rau an toàn ở huyện Văn Yên.
- Đề xuất giải pháp nhằm phát triển sản xuất rau an toàn ở huyện Văn Yên.

2. Các phương pháp nghiên cứu được sử dụng trong luận văn

*** Phương pháp thu thập thông tin**

- Phương pháp thu thập thông tin thứ cấp

Thông tin, số liệu thứ cấp của đề tài được thu thập từ các nguồn sách, các tạp chí chuyên ngành, kế thừa các đề tài nghiên cứu các cấp của các trường đại học, các viện nghiên cứu, nghiên cứu của các cơ quan, các báo cáo của địa phương (các phòng, ban chuyên môn thuộc huyện Văn Yên và tỉnh Yên Bái), Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, các tài liệu công bố trên mạng; kế thừa các luận văn, luận án có liên quan đến phát triển sản xuất rau an toàn, việc phát triển sản xuất rau an toàn tác động đến thu nhập của hộ nông dân.

- Phương pháp thu thập thông tin sơ cấp

Đề tài sử dụng số liệu sơ cấp dựa trên cuộc điều tra hộ tại huyện Văn Yên. Phương pháp điều tra có thể khái quát như sau:

+ Phương pháp lựa chọn mẫu điều tra

- *Lựa chọn xã điều tra:* Tiêu chí lựa chọn xã là những xã được chọn phải đại diện là xã sản xuất rau an toàn của huyện, bao gồm Yên Hợp, Đại Phác, An Thịnh.